

Marioara VOICULESCU

„Am iubit teatrul”

Am iubit teatrul și-l iubesc cu o pasiune supraomenească. Dacă m-ați întreba însă ce prefer, spectacolul sau repetițiile, v-aș răspunde fără ezitare. Repetițiile. Aș fi dorit să repet o viață întreagă și să nu joc în fața publicului niciodată. Astfel, cred că se explică faptul că sunt veselă în repetițiile prime, îngrijorată și teribil de tulburată când se apropie premiera și tristă când joc.

Când repet, caut, scormonesc, realizez vieți, stări sufletești. Le pot schimba, le pot da diferite forme, mii de vieți, mii de forme, mii de realizări. Pe câtă vreme când joc, aluatul e turnat în formă. Totul e definitiv încheșat, aș putea spune, răcit. Odată aluatul turnat în fața publicului în ultima lui formă, e întocmai unei scrisori puse la cutie, trecute prin pecetea poștei și pe care nici o putere din lume nu o mai poate opri de a ajunge la destinație, fie că e pe placul celui care primește sau nu. Nici chiar repetițiile ultime nu-mi sunt dragi, atunci intervine îndoiala. Fiece frază căutată și, pare-se găsită, ți se pare goală, seacă. Îți blestemi fiecă atitudine, fiecă pas, fiecă intonație.

Ai impresia că ești închis în propria ta creație ca într-o cameră cu uși duble de fier și în care, oricât ai bate cu pumnii, nimeni nu te aude. Ești definitiv închis în creația ta, pe care o detești cum îți detești neputința de a fi făcut mai bine.

Pe câtă vreme, repetițiile... Ce beție! Ce bucurie!

În fiecare zi găsești ceva nou. O intonație nouă răzbate din fundul sufletului tău. Emotivitatea ta s-a lipit profund de câte o frază.

Ai ajuns să suferi sincer în timpul unei pauze. Ceea ce ieri spuneai cu glas tare și repede azi îl încerci încet, rar, căci lacrima care-ți umezește ochiul te-a făcut să dai adevăratul sens și ton acelei fraze.

A doua zi începi din nou și în alt colț al rolului ai să găsești alte intonații și, astfel, încet-încet, pe zi ce trece, rolul ia ființă, personajul crește, devine o ființă vie, palpabilă. Îl port în mine și cu mine, pe stradă, acasă, când mă îmbrac, când mă pieptăn, când mănânc. Nu se vede rolul în „afara” mea (pentru cei care nu trăiesc în preajma mea). Nimic din ființa mea nu e schimbat. Îl port însă în suflet, în creier, îl visez, îl văd suferind în mine, însă nu sub forma mea, ci sub forma lui și, ca două imagini fotografice, sufletul lui se suprapune sufletului meu și, în seara spectacolului, facem una și aceeași ființă.

În zilele în care joc se întâmplă cu mine un freamăt ciudat. S-ar părea că eu nu mai sunt eu, cea din toate zilele. Pare că mă înlocuiesc pe mine pentru ca, în ochii celor printre care trăiesc, să fiu aceeași. Eu însă mă simt, cum să spun, „de passage”, un automat care trebuie să facă sumar anumite gesturi, să înfăptuiască anumite îndatoriri.

Acel eu pe care-l vede lumea e cineva pe care l-am împrumutat pentru a-mi ține pasager locul, numai pentru ziua aceea.

Sunt în viață ca în concediu. Ca și când eu, cu un interes foarte relativ, țin locul propriei mele persoane până când mă duc seara la teatru. Ce păcat că nu știu să scriu ceea ce simt, astfel că, cei care mă citesc sunt nevoiți să mă completeze cu inteligența lor.

Seara intru în cabină tăcută, ca de obicei. În aparență, foarte calmă, foarte liniștită, neplictisind pe nimeni și nebruscând sub nici un motiv personalul care mă îmbracă.

Croitoreasă mea însă știe că înaintea spectacolului trebuie să tacă, să mă lase liniștită.

În timp ce coafeza mă piaptănă, eu mă imaginez și, în acest timp, îmi zic o dată din memorie întreg rolul, pronunțând bine fiecare cuvânt.

Vin la teatru devreme, căci nervii mei nu suportă graba.

Mă pregătesc să intru în scenă, cum se duceau în timpul lui Christos credincioșii să se roage prin scorburile copacilor.

De câte ori intru în scenă în actul I, deși nu mai am emoțiile premierei, am palpitații sau, din nenorocire, fizicește, inima îmi este foarte nervoasă. Simt un fel de opresiune și fac temperatură, câteodată până la 38°. Pe măsură ce joc însă, uit totul, mă ușurez suferind și plângând durerile femeii pe care o joc și astfel trece actul I, al II-lea și, la al III-lea, sunt în plină dramă. Ființa mea e mai ușoară presimțind că procesul e pe sfârșite, întocmai ca o mamă în momentul nașterii, când e pe cale să-și termine chemarea.

După spectacol simt o mare ușurare. Încep să fiu guralivă foc. Râd, sunt veselă, mi-e foame, vreau să am ființe dragi sau prietenoase în jurul meu. Redevin eu cea „permanentă”. Îmi reiau locul între ai mei, îmi văd serios de ce trebuie să fac și aceasta până la spectacolul următor, când povestea se repetă.

Îmi dau seama azi că tot acest zbucium se datorește marelui respect ce-l am față de public.

Mă tem de el pentru că-l respect. Doresc să-i plac nu din orgoliu, pentru că nu sunt deloc orgolioasă. Sunt ambițioasă. Da, sunt chiar foarte ambițioasă, orgolioasă însă, nu!

Și, ca să termin, mi-aduc aminte o frază a lui Sacha Guitry: „Je ne joue pas pour m’amuser.”